

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 15 februari 2021

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 51.396/II/PN

Betreft: klacht met betrekking tot mededelingen in het station luchthaven Brussel-Nationaal

Mevrouw de Gedelegeerde bestuurder,

In zitting van 12 februari 2021, onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht ingediend tegen de NMBS met betrekking tot de mededelingen in het station van de luchthaven Brussel-Nationaal. Volgens de klager worden de Brusselse bestemmingen, bij de mededelingen in het Engels en het Duits, enkel in het Frans vernoemd en geeft deze manier van omroepen de indruk, vooral aan buitenlandse reizigers, dat Brusselse plaatsnamen officieel enkel in het Frans bestaan.

Op onze vraag naar uw standpunt ten aanzien van deze klacht deelde u in uw brief van 31 januari 2020 het volgende mee:

(...)

“Op de infoschermen in het station wordt de vertrekinfo in vier talen weergegeven, ten behoeve van internationale reizigers.

In de Engelstalige en Duitstalige versie worden de stationsnamen geafficheerd in de taal van de locatie van het station als dit is gelegen in een eentalig gebied.

In de Engelstalige versie wordt voor Brussel “Brussels” vermeld, in de Duitstalige versie “Brüssel” (voor de treinen die via Brussel naar hun bestemming rijden). Als Brussel-Zuid de eindbestemming is, dan wordt in de Engelstalige versie Bru-Midi en in de Duitstalige versie Brü-Zuid vermeld.

Op de reisplanner (app en website) worden de Brusselse stationsnamen in de Duitstalige en Engelstalige versie zowel in het Nederlands als in het Frans weergegeven. In de Engelstalige versie is de volgorde FR-NL, in de Duitstalige versie NL-FR.

Enkel wat de mondelinge mededelingen betreft heeft de NMBS de keuze gemaakt om de stations Brussel-N, Brussel-C en Brussel-Z om te roepen in het Frans.

We gaan ervan uit dat, zo deze in het Duits en het Engels zouden worden vertaald dit een verwarring zou creëren voor wat betreft de benaming Brussels-South, aangezien deze benaming reeds wordt gebruikt door de luchthaven van Charleroi.

In een mondelinge aankondiging de twee taalvarianten van de stationsnaam weergegeven is dan weer omslachtig en komt niet vlot over.

Het Frans wordt gekozen omdat we ervan uitgaan dat de meeste internationale reizigers eerder het Frans machtig zijn dan het Nederlands.” (...)

*
* *

Artikel 36, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven stelt dat de autonome openbare bedrijven alsmede hun dochterondernemingen die zij betrekken bij de uitvoering van hun taken van openbare dienst en waarin het belang van de overheid in het kapitaal meer dan 50% bedraagt, onderworpen zijn aan de bepalingen van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT). Dit heeft tot gevolg dat de NMBS bij haar activiteiten moet handelen in overeenstemming met de SWT.

De stations van de NMBS dienen gekwalificeerd te worden als plaatselijke diensten in de zin van artikel 9 SWT.

In de plaatselijke diensten van het homogeen Nederlandse taalgebied dienen de berichten en mededelingen bestemd voor het publiek enkel te gebeuren in het Nederlands (art. 11, § 1 SWT).

Wanneer berichten en mededelingen bestemd zijn voor een internationaal publiek, kunnen deze berichten en mededelingen volgens de vaste rechtspraak van de VCT ook worden gesteld in andere talen dan de taal van het gebied. De VCT heeft al eerder geoordeeld dat dit mogelijk is voor mondelinge of schriftelijke mededelingen aan het publiek in het treinstation van de luchthaven Brussel-Nationaal (VCT-advies nr. 40.234 van 12 juni 2009) of voor aankondigingen in de grootste stations van België voor de internationale treinen en voor de treinen naar de nationale luchthaven (VCT-advies nr. 45.048 van 18 oktober 2013). Deze berichten en mededelingen mogen naast de in België gesproken talen ook in andere talen worden gesteld, steeds met voorrang voor de taal van het gebied (VCT-adviezen nr. 50.036 van 23 februari 2018 en nr. 50.315 van 5 oktober 2018).

Bijgevolg mogen de mondelinge of schriftelijke mededelingen in het station van de luchthaven Brussel-Nationaal in de drie landstalen en het Engels zijn gesteld. Aangezien de luchthaven in het homogeen Nederlandse taalgebied is gevestigd, dient evenwel voorrang te worden verleend aan het Nederlands.

Wat de benamingen van de stations gelegen in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad betreft, herinnert de VCT aan haar vaste rechtspraak die stelt dat de diensten van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest in hun berichten en mededelingen die in een andere taal dan het Nederlands of het Frans zijn gesteld, hun namen en adressen in beide talen (Nederlands en Frans) dienen te stellen, dit om aan te geven dat het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een tweetalig gebied is.

Bijgevolg dienen de Brusselse stations in de Duitstalige en Engelstalige aankondigingen ten behoeve van de internationale reizigers die zich in het station van de luchthaven Brussel-Nationaal bevinden zowel met hun Nederlandstalige benaming als met hun Franstalige benaming te worden vermeld. Aangezien het station van de luchthaven in het homogeen Nederlandse taalgebied is gevestigd, dient de Nederlandstalige benaming van het Brusselse

station in deze Duitstalige en Engelstalige mededelingen voorrang te krijgen (VCT-advies nr. 45.048 van 18 oktober 2013).

De VCT acht de klacht ontvankelijk en gegrond.

Een afschrift van dit advies wordt aan de klager gestuurd.

Hoogachtend,

De Voorzitter,